

DEN NORSKE KIRKE

Borg biskop

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

dok. 88

Kultur- og kirkedep.	
Saksnr. <i>2008/0016</i>	Dato <i>20.4.09</i>
Kode <i>Ki-212</i>	Beh.

Dato: 16.04.2009

Vår ref: 09/196-4 KJH

Deres ref:

Høringsuttalelse - pilegrimsmotivet som nasjonal satsing

Det vises til brev av 12.02.2009.

Følgende høringsuttalelse kommer fra Borg biskop og bispedømmeråd:

1. Borg biskop og bispedømmeråd ser det som vesentlig at en satsing på pilegrimsmotivet får en tydeligere kirkelig forankring enn det som kommer til uttrykk i utredningen. For øvrig danner utredningen et godt grunnlag for videre arbeid på dette området.
2. Et styrket fokus på pilegrimsmotivet vil bidra til å ivareta og videreføre kristen tro, kultur og tradisjon i Norge. Lokal forankring og samspill med lokale aktører/tiltak vil i den forbindelse være av avgjørende betydning. Det vil også være viktig å finne gode tilknytningspunkter og samarbeidsarenaer med særlig henblikk på trosopplæring og kirke-skole samarbeid.
3. Det registreres at Borg bispedømme bare antydningvis er nevnt i utredningen. Vi vil bemerke at tradisjonene i Borg på dette området er sterkere enn det som her kommer til uttrykk. For at et pilegrimsprosjekt skal kunne ha en bredest mulig forankring, ser vi det som viktig at det i fortsettelsen arbeides med å løfte frem pilegrimstradisjoner fra områder som i liten grad er omtalt i utredningen.
Eksempler på dette fra Borg bispedømme kan være:
  - Et styrket fokus på Østfoldleden fra Svinesund til Oslo
  - Historikk og tradisjoner fra Borg bispedømme sine mange middelalderkirker
  - Pilegrimstradisjoner fra Hobøl-området
  - Pilegrimstradisjoner fra Østfold/Viken-området via sjøveien
  - Olavs-arven fra Sarpsborg
  - Pilegrimsleden over Romerike/Østre led fra Oslo og nordover
4. I forbindelse med forslaget om å opprette en rekke stillinger som pilegrimsprester, jfr. utredningens avsnitt 23.2.3, vil vi bemerke at de bispedømmene som etter forslaget ikke får slike stillinger må ivaretas på en slik måte at pilegrimsmotivet også her blir eksponert på en god måte. Det vil etter vår oppfatning også være gode argumenter for en stillingsressurs på dette området til Borg, jfr. punktene ovenfor.
Det understrekes at en satsing på stillinger innen dette feltet ikke må komme til erstatning for øvrige prestestillinger som det er betydelige behov for økte ressurser til.

5. I forbindelse med utredningens avsnitt 23.2.13 om særskilte opplegg med henblikk på skoleelever og konfirmanter bemerkes at man i særlig grad må ha en bevissthet på økonomi og tilrettelegging ettersom det vil innebære store utfordringer å skulle gi gode tilbud til de som ikke naturlig er bosatt langs selve pilegrimsleden eller i nærhet til de regionale pilegrimssentre.

6. Borg biskop og bispedømmeråd gir sin tilslutning til videre arbeid langs hovedlinjene i utredningen. Det anses samtidig som viktig at en satsing på dette området vurderes i nær sammenheng med de øvrige satsingsområdene i kirken, både innholdsmessig, praktisk og økonomisk. Med store behov for flere prestestillinger innen Den norske kirke vil vi påpeke at stillingene knyttet til pilegrimsmotivet ikke er prioritert av kirken selv.

Med vennlig hilsen

Helga Haugland Byfjellien
biskop

Per Johan Bjerkeli
stiftsdirektør